

Гъалибвилин сувар мубаракрай!

САМУРДИН

ССС

«Магъарамдхуьруьн район» МР-дин
общественно-политический газет.
Общественно-политическая газета
МР «Магарамкентский район».

Газет 1951- йисалай акъатзава. № 18 (7786) киш, 8 - май, 2016- йис. Къимет 6 манат.

Суварин тебрик

ГъУЪРМЕТЛУ районзъли-
яр! Чи уьлкведин халкъари,
гъа жергедай яз районзълий-
рини, Ватандин тарихда ви-
ридалайни ишигълу ва багъа
сувар, чи азадвални аслу ту-
ширвал патал советрин хал-
къари авур эбеди къегъалви-

лерин зурбавал ва абурун
тупламишвал къалурай Члехи
Гъалибвилин югъ риклера та-
кабурлувилин гъисс аваз
къейдзава.

Гъалибвилин рехъ гзаф
яргъиди ва четинди хъана.
Амма а рехъ чи халкъарин

дуствал, дурумлувал ва руьгъ-
дин члехивал садрани тахъай
тегъерда виниз хкаждайди хъа-
на. Ам фронтдани далу пата
ватанпересвал, массовый къай-
дада игитвал къалурунин чеш-
не хъана. Тарихдин метлеб авай
и Гъалибвилик чи районзъ-
лийрини чпин лайихлу пай куту-
на. Абур женгера ва зегъметда
къалурай къегъалвилерай Ва-
тандин орденризни медалриз
лайихлу хъана.

Ватандин Члехи дяведин ва
зегъметдин фронтдин вете-
ранриз, райондин вири агъалий-
риз чна фашизмдин винел къа-
чур Члехи Гъалибвилин 71 йис
тамам хъун риклин сидкъидай
мубаракзава. Къуй квехъ чандин
сагъвал, руьгъдин мягъкемвал,
хсуси уьмуьрда бахт ва уьлкве-
да ислягъвал хъурай.

Фарид АГЪМЕДОВ,
«Магъарамдхуьруьн
район» муниципальный
райондин къил.

ДАГЪУСТАНДИ фронтдиз вичин 160 агъзур хва рекъе тунa. Абурукай саки са пай кивализ
хтанач. Дагъустанвийри дяведин саки вири фронта жуьрэтлувилелди женг члугуна, игитвилин
гъунара кълурна. Къагъриманвиляй цуд агъзурралди дагъустанвийри женгерин орденар ва
медалар къачуна. 58 касдиз Советрин Союздин Игитвилин тивар гана.

1945-2016

ГЪАЛИБВАЛ

РИКИЕЛАЙ ТЕФИДАЙ ВАХТ

«МАГЪАРАМДХУЪРУЪН РАЙОН» муниципальный райондин кьил Фарид Агъмедован кьарардалди «Гъалибвал» тивар алаз тешкиллублин комитет тешкилнава. Адан кьилин мурад районда Чехи Гъалибвалин 71 йис лайхлувилелди кьаршиламишун я. Тарихдин чинра эбеди яз гъатнавай лишанлу и вакъиадиз адетдиндилай артух фикир гунихъ себебар тимил авач. Кьилинди кьуватар барабар тушир дяведа Советрин халкъди Яракьлу душмандал Чехи Гъалибвал кьазанмишун хъана. Фашистрин фикир неинки Европадин халкъар муьтлугъгарун, гьакь Советрин инсанарни кьирмишун тир. Тарихдин чинри субутзавайвал, 1941-йисан 24- июндиз Гитлера нацистрин партиядин векилрин ва вермахтдин генералрин совещаниедал малумарнай:

«Чаз урусрин армия кукварун, Ленинград,- Москва, Кавказ кьун бес туш, чна и уьлкве ми хъиз терг авун ва адан халкъ кьирмишун лазим я».

Уьлкве аькьалтлай хаталувилик акатна. Гитлеран генералрин гьисабралди дяве анжах кьвед-пуд вацра давам хьун герек тир.

Гитлеран Германияди ва адан союзникри бейхабардиз СССР-дал вегьедалди, вичи муьтлугъарнавай Европадин уьлквейрин вири танкар, тупар, самолетар, заводар ва рабочий кьуватар кьунвай. Ватандин Чехи дяве Советрин уьлкве адан Яракьлу кьуватар патал виридалайни заланди хъана. Ам чи халкъдин, вири инсаниятдин игитвили чешмейрин баркаллу тарихда эбеди яз гъатунин кьилин себебни гьа им я. Гьакьикъатдани, советрин инсанри, адан Яракьлу кьуватри дуьньядин тарихда фикирдиз гъиз тежедай хътин игитвал, Ватан-

диз сергьят авачир кьван вафалувал кьалурна. Вири халкъ Ватан хуьз кьарагъна. Миллионралди гуьгьуьллуяр аскервилиз, партизанвилиз, халкъдин ополчениедиз фена. Уьлкведикай би-

тав женгинин лагерь хъана. Фронтдинни даду патан кьуватар сад хъана.

Уьлкве аькьалтлай еке хаталувилик акатай члавуз, миллионралди советрин инсанар, багъри накъвар душмандикай хуьн патал кьарагъна. Фашизмдин винел гъалибвал советрин халкъдин вири кьатарин рабочийрин, лежберрин, илимдинни культурадин, вири миллетрин ва халкъарин чапишмишвилералди кьазанмишиз хъана.

Гитлеран Германиядин винел гъалибвал кьазанмишайдалай инихъ 71 йис алатзаватлани, дуьньядин халкъари Советрин аскеррин, абур

чехи авурбурун, тербияламишайбурун тиварар гуьрметдивди кьазва. Советрин Яракьлу Кьуватри неинки чи Ватандин азадвал ва аслу туширвал хвена, гьакь Европадин ва Азиядин гзаф уьлквейрин халкъар фашизмдин лувиле гъатуникай кьутармишна, вичин интернациональный буржи намуслувилелди кьилиз акьудна.

Р. МУРАДАЛИЕВ.

Магъарамдхуьруьн райондай кьве агъзурдалай гзаф ксари Ватандин Чехи дяведа жуьрэтлувилелди душмандихъ галаз женг чугуна. Вишералди районэгълияр орденризни медалриз лайхлу хъана. Гзаф фронтовикар женгера телеф, гзафбур дяведилай кьулухъ хирерикди кечмиш хъана.

1945-2016

ГЪАЛИБВАЛ

ФРОНТДИН ДАЛУ ПАТА

ВАТАНДИН ЧЕХИ ДЯВЕ КУЪТЯГЪ ХЪАЙИДАЛАЙ ИНИХЪ ГЗАФ ЙИСАР АЛАТНАВАТЛАНИ, ИНСАНРИН РИКЛЕЛАЙ ДЯВЕДИН ВАХТУНИН ДАРВИЛЕР, КЪЕГЪАЛВИЛЕР ГЫЧ АЛАТЗАВАЧ. ДЯВЕДИН ЙИСАРА БЕГЪЕМ РЕХЪ АВАЧИР КУЪГЪНЕ ХУЪРЕРА УЪМУЪР КЕЧИРМИШАЙ ДАГЪВИЙРАЛ ТИМИЛ ДАРВИЛЕРНИ ЧЕТИНВИЛЕР АЦАЛТНАЧ. ХУЪРЕРАЙ ГЫЛЕ ЯРАКЪ КЪАЗ ЖЕДАЙ ВИРИ ФРОНТДИЗ ФЕНАЙ. ДЯВЕДИЗ ФЕИИ БУБАЙРИН, СТХАЙРИН, БАГЪРИЙРИН ЧКАЯР ЭВЕЗАВУР ДИДЕЙРИННИ ЯШЛУБУРУН, ЗЕГЪМЕТДИЗ КЪАБИЛ ТАХЪАНВАЙБУРУН ХИВЕ ХУЪРУЪНБУР ФАЛДИ, МАЛ-КЪАРА АЛАФРАЛДИ ТАЪМИНАРУНИН, ФРОНТДИЗ КУЪМЕКАР ГУНИН... ВЕЗИФАЯР ГЪАТНА. ЖЕМЯТДИ ВИРИ ЧЕТИНВИЛЕРИЗНИ ТУЪКЪУЪЛВИЛЕРИЗ ТАБ ГАНА, ЮГЪ-ЙИФ ТАЛГЪАНА ПРОИЗВОДСТВОДИН ВИРИ ХИЛЕРА ГЪАКЪСАГЪВИЛЕЛДИ КЪАЛАХНА. ТУЪРЕЗДАЛДИ ЦАНАР ЦАЗ, ТУМАР ГЪИЛЕРАЛДИ КУТАЗ АГЪЗУРРАЛДИ ГЕКТАРРА БЕГЪЕРАР БИТМИШАРНА. МАГЪСУЛАР МУКАЛРАЛДИ ГУЪЗ, ЦУЪЛЕР АРАБАЙРА АВАЗ ХКИЗ, РАТЛАРАЛ ЯЦАР, БАЛКАНАР

КВАЙ РУГУНАР ИШЛЕМИШИЗ ГЪАР ЙИСУЗ ФРОНТДИЗ АГЪЗУР ТОННДИВ АГАКЪНА ТЕХИЛ ГАНА. КЪАКЪАН БЕГЪЕРРИН СИР, ЛЕЖБЕРАР МАГЪСУЛРИХЪ КЪАЙГЪУДАРВИЛЕЛДИ ГЕЛКЪУЪН ТИР. ИКИ ДЯВЕДИН ЙИСАРА ГЪАР СА ГЕКТАРДАЙ 20 ЦЕНТНЕРДИЛАЙ ТИМИЛ ТУШИЗ ТЕХИЛ КЪАТЛ ХЪУВУР ВАХТАР ГЗАФ ХЪАНА. ТЕХНИКА АВАЧИЗ, БЕГЪЕМ КУЪМЕКАР ГАЛАЧИЗ ЧЕТИН ШАРТЛАРА ГЪАСИЛЗАВАЙ РИЗКЪИДИКАЙ ГОСУДАРСТВОДИН ПЛАНАРНИ АЦУРАЙЛА, КОЛХОЗЧИЙРИЗ ЗЕГЪМЕТДИН ЙИКЪАРАЙНИ ГАЙИЛА, ИГЪТИЯЖ АВАЙ МАЙИШАТРИВ ТЕХИЛ БУРЖУНА ВУГУДАЙ, БАЗАРРАНИ ГУДАЙДИ АМУКЪДАЙ. ДЕЛИЛРАЙ ДЯВЕДИН ДАР ЙИСАРА ДАГЪДИН ХУЪРЕРИН ЛЕЖБЕРРИ ЧЛУГУР ЗЕГЪМЕТ АКВАЗВА.

ЧЕТИН ЙИСАРА МАЙИШАТДИН ДИБДИН ХИЛЕ- МАЛДАРВИЛЕ ЗЕГЪМЕТ ЧЛУГВАЗВАЙБУРУЗНИ РЕГЪЯТ ТУШИР. АБУРУН ЗЕГЪМЕТАР СЕБЕБ ЯЗ ГЪАЙВАНРИН КЪАДАР ТИМИЛ ХЪАНАЧ, ГОСУДАРСТВОДИЗ МАЛДАРВИ-

ЛИН ПРОДУКТАР МАСА ГУНИН ТАПШУРУГЪАР АРТУХНИ АЛАЗ ТАМАМАРНА. И КАРДИХЪ МАЛ-КЪАРАДИХЪ ИЕСИВИЛЕЛДИ ГЕЛКЪУЪНИЛАЙНИ АБУРУЗ ГЪАР ЙИСУЗ ТУХ, ЧИМИ КЪУЪД ТЕШИКИЛУНАЙ МАСА СЕБЕБ АВАЧ. АКВАЗВАЙВАЛ, ХУЪРЕРА ГЗАФБУРУ ЗЕГЪМЕТДИН ФРОНТДА ДУРУМЛУВИЛЕЛДИ ЧЕШНЕ КЪАЛУРНА, ФРОНТДА АВАЙБУР НЕДАЙ СУЪРСЕТДАЛДИ, ЧИМИ ПАРТАЛРАЛДИ ТАЪМИНАРУН ПАТАЛ ЧАНАРИЛАЙНИ ГЪИЛ КЪАЧУНА ЗЕГЪМЕТ ЧЛУГУНА. ДАЛУ ПАТАН ЗЕГЪМЕТДИЗ КЪАБИЛ ТИР ВА ТУШИР ГЗАФ ДАГЪВИЙРИ ГЪАЛИБВИЛИН ЮГЪ МУКЪВА АВУНИК ЧПИН ПАЙНИ КУТУНА.

ТАРИХДИН МЕТЛЕБ АВАЙ ЧЕХИ ГЪАЛИБВАЛ КЪАЗАНМИШУНИК ГЪВЕЧИ ПАЙ КУТУР АБУРУЗ НЕСИЛРИ ЧЕБ ГЪАМИШАЛУГЪ БУРЖЛУ ЯЗ ГЪИСАБЗАВА.

Р. МУРАДАЛИЕВ.

*«Вун риклеваз рекъизва за душманар,
Абур тергна ви патав фад хуьквервал.»*

*Вилер рекъел алаз фена
зи уьмуьр,
Рикле гъижран аваз фена
зи уьмуьр,
Вил акъалай гъар легъзеда
ахварай
Хцихъ галаз рахаз фена
зи уьмуьр.*

1945-2016

ЎБАЛИШБОВЛА

ЭХИРИМЖИ ЧАР

*Четинвилер хъана, шаксуз, дяведа,
Къурбандарни гана гъахъсуз инсанри.
Къиникъ рикел гъанач и серт вадеда,
Душман къинал желб хъанвай халкъар
вири.*

Темен тагай свас квалемай чиг гада гуьледи кун.. гуж я эх тежер ерли.

Мусибатдин и ихтилат заз сифте яз 1954-йисуз Докъузпара райондин Муграгърин хуьруьн юкъван школада 10-классда келзавайла са келетжува авурди я. А члавуз Муграгъ къазмайрин, Келетрин, Такийрин, Къурушрин хуьрерай чехи классра келзавай аялар вири Муграгъиз къевзвай, вучиз лагъайтла юкъван школа анжах тек са и хуьре авай.

Ихтилат куьруьди я, амма яд ксарин риклерни тлардай агъузардинди я. 1941- йисуз Ватандин Чехи дяве башламишай сифте къилера Келетдал са жегил эвленмишна. Свас гъаятдал хкайла ам чамрахъ галаз къуьлуьк кутуна. Гъахътин хъсан адет авай гъа вахтара. Сусвак шабашар кутаз межлис гурзавайла, цавай аватайбур хъиз, балкларал алаз къве кас атана. Балкларилай эвична, абур къуьлуьк квай чамрав агатна, адан гъиле шабаш туна. Вичин гъиле тур чарчин клусуниз тамашна чамран гъилер куьрс хъана. Далдам- зурне акъвазна, къуьлуьк квайбур вири чамрал алтлушна. Адан гъиле авай чарчин клус инсанрин гъилерай-гъилериз фена. Сифте сусвай, ахпа мукъва- къили дишегълийрай гъарай акъатна. Дидедай квачел акъвазиз хъхъанач- ам ярх хъана. Чамраз повестка атанвай...

Фикир гайила, ина мягътел жедай, мусибатдин са карни хъанач. Ватанда дяве къиле физва, фронтдиз аскерар тухузва, гзафбур гуьгуьллувилелди физва, хуьрайни гъеле икъван члавалди инсанар тухванва, и юкъузни чам тек туш, адахъ галаз мад къуд- вад кас тухузва. Гъелбетда, гъич садан квалени и кардал шадвал ийизвачир. Амма.. гъанвай свас гъаятда амаз, диде- бубадин, мукъва-къилидин минет- суьнетдизни тамаш тавуна, чам гъаятдай, мехъерик квай адан дустарни галаз, балкларин хура туна, къачагъар хъиз, тухун,

им халис вагъшивал, инсансузвал хъана. Мумкин я, идалайни феи къансузвилер маса хуьрерани хъана жеди, амма инал ихтилат физвайди заз чидай са дуьшуьшдикай я.

Къегъал хци дарухвилер риклив агудзавачир, ада душман терг авунин къаст аваз дяве ийизвай. Квализ рахкурзавай чарарайни адан уьткъемвал аквазвай:

*«Къе околда зав зи орден вахкана,
«Яру гъетре» нур гузва
зи хурудал...»*

Ажеб жедай дяве гъа ихътин чараралди куьтягъ хъанайтла. Амма, дяве-дяве я. Ада вуж реквидатла, вуж тадатла хкъадач. Ингъе, и сеферда дидедиз хтай чар ихътинди хъана:

*«Ширин диде, къабул ая зи кагъаз
Хцин патай эхиримжи сефер яз,
Мад ахквадач экуь дуьньядал чун чаз,
Михъи салам къабула лагъ дидедиз.*

*Цавай атай залан тупун гуьлпеди
Эрчи гъилел хер уна лагъ дидедиз,
Амач умуд, эхир я зи нефесдин,
Дустаризни хабар це лагъ дидедиз.*

*Диде, хабар це вуна зи кланидаз,
Фена лагъ на зун вичихъ вил галамаз.
Хъфирай лагъ зун туна
са гъейридаз,
Ам дуьньядин адет я лагъ дидедиз.*

*Деде, шел- хвал ийиз кумир
вуна вун,
Агъузарди къунва хъи и замана.
Заз гъурбатда я сур хъанач,
я кафан,*

Ачух дуьзда аллама лагъ дидедиз.
И мусибатдиз баянар гунин гереквал авач. Вири гъавурда акъазва. Ина тахсирлу ксарихъ къекъуьнни гъаклан кар я. Тахсиркар дяве я. Ватан хуьн гъар са ватангъилидин пак тир буржи я. Залум дяведи шумуд дидейрин вилер цурурна, шумуд сусварин мурадар къурурна!

М. ЖЕЛИЛ.

ЦИЙИ ЦЕНТР АЧУХНА

27-АПРЕЛДИЗ Магъарамдхуъруън райондин Советск хуъре «Юждаг» тӀвар алай медицинадин цийи центр шад гьалара ачухна. Медицинадин и диагностический центр РД –дин Кьили тайинарнай «Инсанвили капитал» эвелимжи проект таммарунин мураддалди ачухнавайди я.

Мярекатда райондин руководстводи, МР-дин жавабдар работникри, кьайда хуъзвай органрин, СМИ- дин векилри, патарай атанвай мугьманри ва хуъруънбуру иштиракна.

Мярекат тебрикдин гаф рахуналди Советск хуъруън администрациядин кьил Э.Асварова ачухна.

Гуъгуънлай тебрикдин гаф рахай «Магъарамдхуъруън район» МР- дин кьил Агьмедов Фарид Загьидиновича виридаз и шад вакьиа мубаракна, ихьтин важиблувал авай дарамат эцигунин ва ам кардик кутунин терефдар хьайи Бинямудин Гьасановаз чухсагьул малумарна. Ахпа Фарид Загьидиновича район вилик тухуник лайихлу пай кутунай Бинямудин Магьамедгьуъсейновичав «Магъарамд-

хуъруън райондин Гуъърметлу агьали» хурудал эцигдай знак шад гьалара вахкана. Гаф гана рахай Б.Гьасанова ихьтин проект кьилиз акьудунин карда вичиз кьуват гайи Агьмедов Фарид Загьидиновичаз,куьмекар гайи са жерге юлдашриз чухсугьул лагьана.

-Чи хизанда ирид аял чӀехи хьана- лагьана Бинямудин Магьамедгьуъсейновича ва давамарна- чи диде-бубадин мурад са веледди кьванни медицинадин рекьйи кӀелна хизанда духтур хьун тир. Зи вахари, стхайри вирида образованияр кьачуна гьарма сад са пешедин иесияр я. Духтур абурун арада авач. ГьакӀ ятлани жув ихьтин фикирдал атана, гьиле кьур кӀвалах тамамвилелди кьилиз акьудуниз хьунал, зи хуъруънвиар, халкь патал и шартӀар тешкилиз алакьунал зун шад я. «Юждаг» медицинадин центрда страховой полис гвай гьар са касдивай еридин пулсуз куьмек кьачуз жеда.

Гуъгуънлай мярекатдал рахай гьа и хуъруънвиар, лайихлу малимар, зегьметдин ветеранар тир А.Нуралиевани Ш.Асварова и шад мярекат тебрикна ва вич хайи гьвечӀи ватанда хайи халкь

патал ихьтин кьегьалвал авур Б.Гьасановахъ чандин мягькем сагьвал ва кӀвалахда мадни еке агалкьунар хьун чпин мурад тирди лагьана.

Медицинадин диагностический центрда 40 чкадикай ибарат тир йикъа 150 касдиз кьуллугьзавай стационар кардик ква. 40 касдиз кӀвалахдай чкаяр хьанва. Пешекар духтурар гьарма вичин рекьйи азарлуйрихъ гелкьвезва. КӀвалахар иналди акьалтӀарнавач. ЦентрдиЗ УЗИ ва рентгендин аппаратар хкун гуъзлемеишзава. Центрдин патав, кьезвай азарлуяр патал гегьенш столовий эцигун пландик ква. Ачухнавай центр тек са Магъарамдхуъруън ваъ, гьакӀ патарив гвай район патални важиблу вакьиа хьана.

Музыкадин ван кьилелаз яру лент атӀай Фарид Загьидиновични Бинямудин Магьамедгьуъсейнович кьиле авай десте центрдин кьенез фена, шартӀарихъ галаз таниш хьана ва палатайра кьатканвай азарлуйрихъ,медперсонал-дихъ галаз рахана.

А. АЙДЕМИРОВА.

ЮБИЛЕЙ

ЛЕЗГИ ШИИРАТДА ГЕЛ ТУРДИ

27- АПРЕЛДИЗ Ярагъкъазмайрин культурадин Квалин залда гъа и хуьруьнви малим, шаир Тариверди Масимов дидедиз хъайидалай инихъ 80 йис хъуниз талукъарнавай мярекат кьиле фена. Вичин куьруь уьмуьрда Т.Масимова лезги шииратда кьетлен гел туна. Ада Ватандикай, тарихдикай, ватанпересвиликай, Тебиатдин гуьзелвиликай, муьгъуббатдикай кхьенвай шиирар вири девиррихъ галаз къадайбур я. Сиве-сивди ацанвай залдиз рагъметлудан хизанар, адан квалахдин юлдашар, тарс гайи ученикар ва гъакI адан яратмишуниз гуьурметзавайбур атанвай.

Мярекат сифте гаф рахуналди Ярагъкъазмайрин культурадин Квалин директор Музлифат Гъасанбековади ачухна. Гъа и хуьруьн «Улыбка» тIвар алай бахчада И.Абдурагъмановадини М.Шамиловади, тербияламишзавай аялри шиирар кIелна. Ахпа Т.Масимован ученица, шумудни са конкурсрин гъалибчи, гъа и хуьруьн юкван школадин дидедин чIаланни

литературадин малим Магъият Жаруллаевади рагъметлудан уьмуьрдин, яратмишунрин рекъикай гегенш ихтилатарна ва ада тарс гузвай аялри еке ашкъидивди шаирдин «Октябрдин гъед», «АкунайIа ваз, Ленин», «Бубадин веси», «ГъикI жезва заз», «Давугъа», «Дингиник», «Сегъерханум», «Арандин руш» кьил ганвай шиирар кIелна.

Гаф гана рахай шаирдихъ галаз квалахай, яргъал йисара райондин газетдин редактор хъайи Желил Мурадалиева, райондин общественный советдин председатель Агъадаш Нагъметуллаева, шаирар тир Исмихан Къадимова, Шагъэмир Гъажиева, «РФ- дин умуми образованиедин Гуьурметлу работник» тIварцIин сагъиб, малим Алаудин Сайидова, квалахдин юлдаш хъайи, малим Агъарагъим Агъарагъимова, къунши, гзаф йисара культурадин маканра зегъмет чIугур Шаселем Юнусовади шаирдин уьмуьрдин, яратмишунрин рекъикай, шииратдин рекъе тур гелекай яргъалди суьгъбетар авуна.

Эхирдай Т.Масимован чIехи

хва Максима буба рикIел хъуниз талукъарнавай мярекатдиз атанвай мугъманриз ва хуьруьнбуруз чухсагъул лагъана.

«РД- дин культурадин лайихлу работник» тир И.Улубековни Я.Эгъмедханов кьиле авай райондин культурадин центрдин художественный самодетельностдин дестеди гурлу концерт гана. Мярекат бететмишнавай суфрадихъ яргъалди давам хъана.

А. АЙДЕМИРОВА.

Закон «о резиновых квартирах»

03.01.2014 Г. ВСТУПИЛ в силу закон «О резиновых квартирах», официальное название которого звучит как «ФЗ от 21.12.2013 г. № 376 «О внесении изменений в отдельные законодательные акты РФ». В соответствии с пояснительной запиской к законопроекту, необходимость принятия данного закона обусловлена значительным количеством «резиновых квартир», используемых для регистрации граждан, реально проживающих в совершенно других местах.

Среди положений данного закона стоит отметить появившиеся определения фиктивной регистрации, как для граждан России, так и для иностранных граждан, и лиц без гражданства.

Под фиктивной регистрацией гражданина РФ по месту пребывания и по месту жительства понимается регистрация гражданина РФ по месту пребывания или по месту жительства на основании представления заведомо недостоверных сведений или документов для такой регистрации, либо его регистрация в жилом помещении без намерения пребывать (проживать) в этом помещении, либо регистрация граждан РФ по месту пребывания или по месту жительства без намерения нанимателя (собственника) жилого помещения предоставить это жилое помещение для пребывания (проживания) указанного лица.

Так же в соответствии с изменениями, внесенными в ФЗ № 109 от 2014 г. наниматель (собственник) жилого помещения обязан уведомить орган регистрационного учета о проживании в данном жилом помещении гражданина, не предоставившего в орган регистрационного учета документы для ре-

гистрации по месту пребывания и по месту жительства. Следует это сделать в течение 3 дней после истечения срока, отведенного гражданину для предоставления соответствующих документов.

Особое внимание стоит уделить изменениям, внесенным в Уголовный кодекс РФ и КоАП РФ. Уголовный кодекс был дополнен двумя статьями:

322.2. Фиктивная регистрация гражданина РФ по месту пребывания или по месту жительства в жилом помещении в РФ и фиктивная регистрация иностранного гражданина или лица без гражданства по месту жительства в жилом помещении в РФ.

322.3. Фиктивная постановка на учет иностранного гражданина или лица без гражданства по месту пребывания в жилом помещении в РФ. По обоим данным статьям предполагается следующая ответственность:

Штраф в размере от 100 до 500 тыс.руб. или в размере заработной платы или иного дохода осужденного за период до трех лет, либо принудительными работами на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового, либо лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

Поправки, внесенные в КоАП РФ, ужесточают ответственность за проживание гражданина РФ без документа, удостоверяющего личность гражданина (паспорта) ст.19.15 КоАП РФ.

За данное правонарушение предусмотрен штраф в размере от двух до трех тыс.рублей. а

за аналогичное правонарушение, совершенное в Москве и Санкт-Петербурге от трех до пяти тысяч руб.

Ст.19.15.1. предусматривает ответственность за проживание гражданина РФ по месту пребывания или по месту жительства в жилом помещении без регистрации для граждан в виде наложения административного штрафа в размере от двух до трех тыс.рублей, для нанимателей, собственников жилого помещения (физ.лиц) от двух до пяти тысяч р., для юридических лиц от 250 тыс. до 750 тыс. рублей. В городах федерального значения Москве и Санкт-Петербурге предусмотрены повышенные штрафы за данное правонарушение: от трех до пяти тыс.руб. для граждан, от пяти до семи тыс. рублей для нанимателей, собственников жилого помещения, от 300 до 800 тыс.рубл. для юридических лиц.

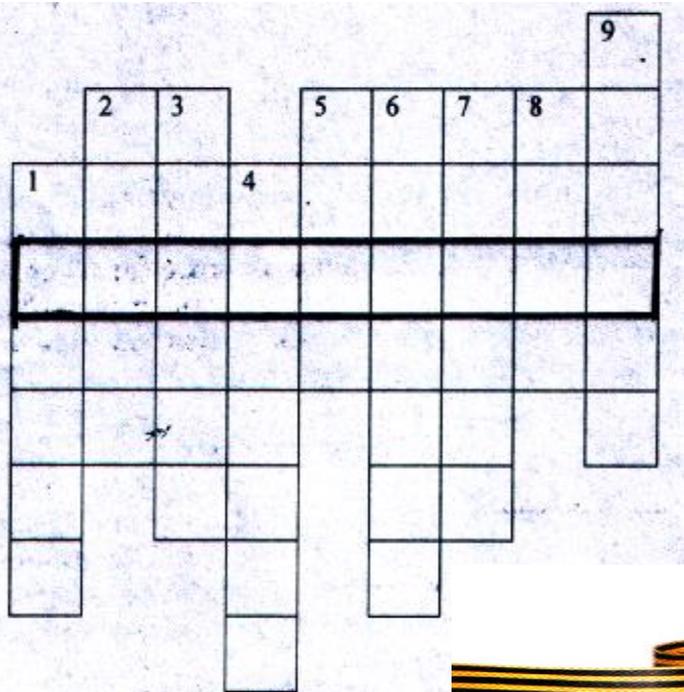
Изначально принимаемые меры, нашедшие свое отражение в новом законе «о резиновых квартирах» должны были быть направлены на борьбу с адресами массовой регистрации, активно используемых трудовыми мигрантами. Но после вступления в силу изменений в законодательстве вопросы у правоохранительных органов могут возникнуть и к гражданам РФ, например, зарегистрировавших у себя дальних родственников или друзей, приехавшим в другой город на работу или на учебу, и реально живущих в другом месте. Такие действия теперь могут быть классифицированы как фиктивная регистрация.

КИРХЛЕРОВ К.М.

и.и. начальника ОУФМС
России по РД
в Магарамкентском р-не.

ГЪАЛИБВИЛИН КРОССВОРД

Эгер куьне тик цларара ганвай суалриз дуьз жавабар гайитла, квевай тафаватлу авунвай дуьз цларцйай 900 юкьуз блокадада хъайи, амма душмандивай муьтлуьгъариз тахъай игит шегьердин твар клелиз жеда.

1. «Яру гъед» орден гайи сад лагъай кас.
2. Душмандин рекъел гулдандин къеле-диз элкъвей чка.
3. Сирнавдай муьгъ.
4. Дуглас Маккартура вичин бортунал Япониядин капитуляция къабулай линкор.
5. «Т-34», «И.С.», «Тигр».
6. 1943-йисуз Сталин, Рузвельт, Черчилъ гуьруьшмиш хъайи шегьер.
7. Дагъустанви Исмаилова Гъалибвили пайдах алклурай шегьер.
8. Дяве тухунин планар туклуьрдай чка.
9. «Диде-Ватанди эверзава!» плакатдин автор.

Кроссворд туклуьрайди-
Ф. ГЪАЖИЕВ.

8. Птаб, 9. Голдизе,
4. Миссури, 5. Танж, 6. Терран, 7. Берлин,
ЖАВАБАР: 1. Блюхер, 2. Брест, 3. Плотон,

Нурудин НАСРУЛЛАЕВ

СУАЛАР, МЕСЛЯТАР, УМУДАР

Кьуна хуьз тежедай еке кьван чкадилай юзурун герек туш, мумкин я адан кланикни акатун.
* * *

Еке бахт я: «Акл ваь, укла...» лугьудай рикл кузвай сад кьванни кьвалае хьун.
* * *

Гьикл рахан бахтуникай, бубани хва бягьсра авайла?
* * *

Гзаф гьил алтадай кацини чухвада.

* * *
Пара нагъакьан кьвалах я, гьуьжетра гьатайла, аялдин вилик жуваз жувакай регъуь хьун.
* * *

Савадлу аял клелуникай хкудун еке гунагъ я.
* * *

Аялдиз дуьз кьимет тагай малим, яргъал-мукьвал вич кьиметдай аватда.
* * *

Мехъер ийидач лугьуз, кьуьзуй жедачни?

* * *
Чарадахъ далу акална архайиндиз кусуз жедач.
* * *

Етимдин гьилий акьудай клус туьтуьна аклида.
* * *

Савадлу я, анжах зили аквазвач вич фитинзавай.
* * *

Каликни квачир гьукумат жедали: кал сада ацазва, гьукумат-вирида!
* * *

Ажеб туширни, сейли хъайила кьванни, а тварцилиз вафалу жез алахъдайтла.

Кьилин редактор
А. ИСМАИЛОВ.

Редакциядин адрес:
368780. РД, Магъарамдхуьруьн район, Магъарамдхуьр, Ленинан куьче, 4.

Газет гьафтеда садра акъатзава.

Тешкилайди: «Магъарамдхуьруьн район» МР-дин администрация.
Адрес: 368780. РД, Магъарамдхуьруьн район, Магъарамдхуьр, Гагаринан куьче, 2.

Газет РД-дин массовый информациядин такьатрин ва печатдин гьакьиндай РФ-дин законодательстводал амал авунал гуьзчивал ва регистрация ийидай Региональный Управлениеди регистрация авуна. № Д-0174, 1996- йисан 10- июль.

Чап ийиз вахкудай вахт - 16.00.
Чапун патал кьул члугуна- 15.00.

Газет ООО «Самур» типографияда гъазурна ва гъана чапна. Издателдин адрес: 368780. РД, Магъарамдхуьруьн район, Магъарамдхуьр, Ленинан куьче, 4. Лезги члал.

Телефонар: редактор- 25-1-37, жавабдар секретарь - 25-1-39, бухгалтер-25-9-69.

Индекс 63340. Тираж 1668.
Заказ № 18.

6+